

Samordningsrådet i KOSTRA – møte onsdag 6. september 2023

Til stede:

Fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD): Arild Kormeseth*, Charlotte Herje* og Baard Krag

Fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID): Aase Lunde

Fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir): Solveig Valseth, Helge Lyberg

Fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ): John Nonseid*

Fra Finansdepartementet (FIN): Karoline Klemp

Fra Helsedirektoratet (Hdir): Linda Haugan*

Fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD): Øystein Gjeset Ellingsen

Fra Klima- og miljødepartementet (KLD): Mona Nedberg Østby*

Fra KS: Rune Bye*, Marie Elise Axelsen*, Even Jarl Ediassen (Nordland fylkeskommune), Ingeborg Sætre-Jørpeland* (Oslo kommune), Eivind Glemmestad (Rælingen kommune) og Martin Fjordholm.

Fra Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD): Lars Tore Flåten*, Hallfrid Velure*

Fra Landbruks- og matdepartementet (Imd): Lise Østby*

Fra Arbeids- og velferdsetaten (NAV): Pål Eivind Aamodt

Fra Kartverket: Leikny Gammelmo*

Fra Regional statsforvaltning: Sigrid Hynne

Fra Brønnøysundregistrene (Brreg): Audun Saus

Fra Riksrevisjonen: Vigdis Hov

Fra Fagforbundet: Sidsel Schade

Fra Statistisk sentralbyrå (SSB): Lasse Sandberg*, Ann-Kristin Brændvang*, Irene Arnesen*, Kari Paulsen*, Christopher Hansen*, Jon Ole Johansen Hagemo, Dag Ragnvald Abrahamsen*, Else Bredeli, Fatima Valdes Haugstveit, Geir Martin Pilskog, Mahta Sourì, Linda Allertsen, Torild-Irene Brakalsvålet, Unni Grebstad*, Trond Ekornrud, Tone Dyrhaug, Ingunn Marie Verne Ruud, Solveig Bryne Castberg Stølan, Isabell Bjerkelund Lorentzen, Dagfinn Sve, Anne Brit Thorud*, Calle Kumlin, Bjarne Tautra Hoen*, Eivind Broen Kjekka*, Gisle Berge, Manju Chaudhary, Liv Engen Holt, Kari Kraakenes, Merete Thonstad, Kristian Dystland, Mathias Killengreen Revold*, Lynette Lyons*.

*Personen var i fysisk møterom i SSBs lokaler i Oslo.

Vedlegg: Mandat for arbeidsgruppene 2024, Mandat for Samordningsrådet 2024, Notat-samordningsrådet 2023, Vedlegg-arbeidsgruppene arbeid 2023.

Sak 1 Arbeidsgruppene rapporter

Oppfølgingssak: Matrikkelen v/SSB

Dagfinn Sve (SSB) fulgte opp fra fjorårets møte om bruk av data fra matrikkelen. Det ble lagt opp til at 2022-årgangen skulle bli siste rapportering med bruk av 34-skjemaene, og at data deretter skulle hentes fra matrikkelen. Hovedmålsettingen har vært å kunne produsere KOSTRA-statistikken basert på data i matrikkelen.

Ambisjonen fra fjorårets møte strakk ikke til slik det var ønske om. Av ulike årsaker gikk det for lang tid før det ble sendt en egen informasjon til kommunene om at en nå var på vei bort fra KOSTRA-

skjema 34A-D til en løpende registrering i matrikkelen. Det ble for tidkrevende for kommunene å skulle registrere statistikken på denne måten, og det måtte trekkes tilbake.

Arbeidsgruppen ønsker mer informasjon om KS sin løsning med FIKS-plattformen og mulighetene som ligger der. Det skal holdes et møte om dette i september 2023. Dagfinn Sve (SSB) viste til at det står mer om dette i arbeidsgrupperapporten for kommunal eiendomsforvaltning.

Arild Kormeseth (KDD) påpekte at matrikkelen og Kartverket også er en sentral kilde i andre KOSTRA-statistikker. Det var ellers ingen spørsmål eller kommentarer knyttet til dette innlegget.

Oppfølgingssak: Presentasjon av anbefalingen f254 v/SSB

Dag Ragnvald Abrahamsen (SSB) la frem anbefalingen om oppdeling av funksjon 254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende. Denne KOSTRA-funksjonen rommer nær 82 milliarder, med så mye aktivitet at nøkkeltallene blir på overordnet nivå. For å se på mulig oppdeling ble det i 2021 opprettet et arbeidsutvalg bestående av HOD, KDD, KS, Helsedir og SSB.

Det ble gjennomført en kartlegging ved hjelp av skjema 4B Utgifter til hjemmetjenester. Kartleggingen viste at det er hensiktsmessig å splitte funksjonen i to etter virksomhetstype, slik at det blir en funksjon rettet mot bofellesskap/samløkaliserte omsorgsboliger med personellbase («boligbaser») og en «restfunksjon» for ambulerende virksomhet med videre. Det var flere kommuner som kunne fordele utgifter etter virksomhetstyper enn etter målgrupper. De fleste kommunene som kunne fordele utgiftene, fordelte dessuten minst 75 prosent av utgiftene. Arbeidsutvalgets kartlegging viste at storkommuner i KS sitt ASSS-nettverk kunne fordele etter virksomhetstyper. Forslaget om oppdeling av funksjon 254 innebærer at funksjonen erstattes med to nye:

257 Hjemmetjenester – bofellesskap/samløkaliserte omsorgsboliger med personellbase

258 Hjemmetjenester – ambulerende virksomhet med videre.

Funksjonen tas i bruk fra 1.1.2024. Det kan bli behov for presiseringer og endringer til foreslått veiledning, samt oppfølging av kommunene. Det var heller ikke motforestillinger mot arbeidsgruppens forslag om å samle inn data på skjema 4B Utgifter til hjemmetjenester også for 2023-årgangen. Det vil gi kommunene en mulighet til å komme med kommentarer til oppsplittingen. For å kvalitetssikre skal alle kommunene få tilbakemelding og få mulighet til å se status for egen rapportering, og sammenlignet mot landstall og KOSTRA-gruppe. Mot slutten av året vil det komme et notat med oppsummering av arbeidet så langt.

Arild Kormeseth (KDD) åpnet for spørsmål og kommentarer. Dette er en sak som også vil bli tatt opp under gjennomgangen fra regnskapsgruppa. Ingen spørsmål kom frem, og saken ansees med det som tilsluttet.

Oppfølgingssak: DigiBarnevern v/SSB

Ann-Kristin Brændvang (SSB) innledet oppfølgingssaken om samarbeidsprosjektet, DigiBarnevern. SSB og Bufdir har jobbet sammen med mulighetene knyttet til FIKS-løsningen fra KS. Dette kan føre til hyppigere publiseringer og bli et godt system for databehandling. Allikevel møter en på flere utfordringer ved etableringen av et nytt system.

Helge Lyberg (Bufdir) presenterte status i barnevernsregisteret SSB og Bufdir har jobbet sammen om. I den nye løsningen forvalter SSB det nasjonale registeret for det kommunale barnevernet, og SSB blir

databehandler for Bufdir. Visjonen er å etablere en sømløs innrapporteringsstruktur som forenkler og effektiviserer, samt bedrer data- og kunnskapsgrunnlaget. Det er nesten fire år siden dette startet, og det ble snarlig sett at det vil kreve samarbeid med blant annet SSB. Valget falt på KS sin FIKS-plattform, hvor nye fagsystemer opererer innen denne totaliteten. To ulike fagsystemleverandører for barnevern er Visma familie og Netcompany, hvor de kommunene som har tatt i bruk nye systemer kan rapportere på ny måte. SSB vil kunne hente sine data fra skyen til sine publiseringer og Bufdir vil kunne hente dette via et API.

Det er nærmere 80 kommuner som har tatt i bruk nytt fagsystem. Videre er det fire kommuner i en pilot for å se på datakvalitet. Netcompany testes ut i Trondheim og Lørenskog, Visma testes ut i Indre Østfold og Ullensaker. Utfordringene oppstår hovedsakelig i migreringsproblematikk og datakvalitet i gammelt system. Videre skal pilotering for de fire kommunene ferdigstilles og settes i produksjon i dialog med systemleverandører.

Oppsummert ble det trukket frem at det er tett og langsiktig samarbeid mellom Bufdir og SSB. Det er mål om å styrke kvaliteten på styringsdata og offisiell statistikk over det kommunale barnevernet. Fremover fortsetter dialogen med fagsystemleverandører, der leverandørene er ansvarlige for at kommunenes data leveres med god kvalitet. Tekniske løsninger er utviklet og levert, men teknisk og faglig godkjenning venter.

Arild Kormeseth (KDD) åpnet for spørsmål og kommentarer, men ingen tok ordet.

[Kort presentasjon av endringene for KOSTRA på ssb.no v/SSB](#)

Isabell Bjerkelund Lorentzen (SSB) la frem sin presentasjon om omlegging av KOSTRA på ssb.no. Vinteren 2023 har det blitt gjort endringer på SSBs nettsider for KOSTRA. SSB har tatt i bruk et nytt verktøy for produksjon av nettsidene. I den forbindelse måtte SSB ta stilling til hvordan den spesiallagde KOSTRA-nøkkeltallsløsningen skulle ivaretas i nytt system.

Brukerundersøkelser og oversikt over brukertrafikk viser at KOSTRA nøkkeltallssidene ikke ble benyttet i særlig stor grad. Det var også behov for en forenkling av hele strukturen for KOSTRA-universet på ssb.no, med mål om å få til en samlet inngang til KOSTRA-tallene. Både brukerundersøkelsene og analysene av brukertrafikken viser at majoriteten av brukerne finner fram til KOSTRA ved hjelp av søk på Google. Dermed var et annet mål for omleggingen å legge til rette for å optimalisere for Google-søk. Etter å ha fjernet nøkkeltallssiden viser søkeresultater i Google nå at det er en tydeligere struktur for KOSTRA-sidene.

Underveis i arbeidet ble det informert om omleggingen på nettsiden og i nyhetsbrev for KOSTRA.

Isabell Bjerkelund Lorentzen (SSB) oppfordret til bruk av nyhetsbrev (402 abonnementer) og å ta kontakt ved innspill.

Arild Kormeseth (KDD) åpnet for spørsmål og kommentarer. Rune Bye (KS) bemerket at det var mye fint med den tidligere siden med ferdige nøkkeltallstabeller, og at fjerningen av den kan øke terskelen noe. Det er ulike brukere av tall fra KOSTRA. Noen er superbrukere som kan navigere innen statistikkbanken, men det er også andre som ikke kan innhente opplysningene like enkelt. Isabell Bjerkelund Lorentzen (SSB) svarte at det arbeides med forbedringer på flere fronter, blant annet for at grensesnittet til statistikkbanken skal bli mere brukervennlig. Kari Solaas Paulsen (SSB) la til at nøkkeltallsløsningen var spesiallagd for KOSTRA. Fordelen nå er at videreutviklingen som skjer i statistikkbanken kommer til å treffe KOSTRA også.

Gjennomgang av notatet vedrørende arbeidsgrupperapportene v/KDD

Arild Kormeseth (KDD) inviterte deltakerne til å komme med sine innspill og spørsmål underveis i gjennomgangen av det utsendte notatet som oppsummerer forslagene fra arbeidsgruppene.

1. Barnevern
2. Eiendomsforvaltning
3. Eiendomsskatt

Ingeborg Sætre-Jørpeland (Oslo kommune) rettet spørsmål til formuleringen av arbeidsgruppens forslag om å erstatte dagens variabel «Eiendomsskatt på enebolig på 120 kvm» med «Gjennomsnittlig årlig eiendomsskatt for boliger i kommunen». Sætre-Jørpeland kommenterte at det er positivt å skifte ut 120m²-målet, men at måten det skal beregnes ikke er helt tydelig slik det er formulert, og om det er fakturert eller utskrevet skatt som skal oppgis. Else Bredeli (SSB) svarer at det har blitt arbeidet grundig med ny beregning, men oppfordrer til kontakt på e-post dersom det er behov for presiseringer. For å lette overgangen videreføres spørsmålet i to år som en overgangsordning.

4. Helse og omsorg
5. Kirke og gravplasser
6. Landbruk
7. Sosialtjeneste

Sigrid Hynne (Regional statsforvaltning) kommenterte at noen andelstall har blitt tatt bort, slik at variabler kun står med antall. Dette kan gjøre det noe vanskeligere for brukere av kommunestatistikken å sammenlikne kommuner og tall. Mahta Souri (SSB) svarte at det har kommet med mange nye variabler. For hver andelsvariabel må det beregnes manuelt, så det er lettere for brukere å beregne og behandle selv i Excel. Allikevel er dette noe som arbeides videre med i arbeidsgruppen. Det kan bli flere muligheter for andelsberegninger med modernisering i nye programmeringsspråk.

8. Tannhelsetjenesten
9. Vann, avløp og avfall

Regnskapsgruppas oppsummering av sin behandling av forslag til endringer til regnskapskontoplanen v/KDD

Forslagene fra arbeidsgruppene som har konsekvenser for kontoplanen blir behandlet i KOSTRAS regnskapsgruppe. Regnskapsgruppa ledes av KDD. Forslag til endringer i regnskapsrapporteringer for 2024 kan leses om i notatets punkt 2.2.

Charlotte Herje (KDD) gikk igjennom regnskapsgruppens behandling av arbeidsgruppenes forslag til endringer i KOSTRA-kontoplanen for 2024. Regnskapsgruppen støtter forslagene.

- Helse og omsorg: Funksjon 254 deles i to, se presentasjon tidligere i møtet. Det må framgå av veiledningsteksten til begge de nye funksjonene hvor BPA skal føres.
- Samferdsel: Regnskapsgruppa har ingen innvendinger til foreslåtte endringer i veiledningsteksten 330 Samferdselsbedrifter/transportiltak når det kommer til utgifter og inntekter knyttet til parkeringshus og parkeringsanlegg og ladestasjoner for el-biler. Det samme gjelder endring til funksjon 701 Tilrettelegging, støttefunksjoner og finansieringsbistand for næringslivet, da ansvaret for statlige fiskerihavneanlegg er tilbakeført fra fylkeskommunene til Kystverket.

- Barnevern: Det foreslås endringer til veiledningsteksten for artene 050 Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser, 165 Andre opplysningspliktige godtgjørelser, 370 Kjøp fra andre, 400 Overføring til staten og 470 Overføring til andre. Presiseringene innebærer ingen realitetsendringer.
- Vigo: utfasede utdanningsprogram. Funksjonene knyttet til disse utgår. Regnskapsfunksjonene «524 Design og håndverk» og «532 Service og samferdsel» utgår fra kontoplanen på grunn av utfasing av tilknyttede utdanningsprogram.

Det ble ikke rettet spørsmål eller kommentarer til notatets punkt 2.2 med gjennomgang fra KDD.

Avslutningsvis ble det vist til de øvrige punktene i notatet om 3.1 Videreutvikling av publiseringen – herunder bærekraftsmålene, 3.2. Organiseringen av kommunal tjenesteproduksjon, 3.3 Planlagt videreutvikling av KOSTRA og 3.4 Brukerreaksjoner. Ingen spørsmål eller kommentarer ble rettet hit i denne sammenheng.

Sak 2 Mandater

Arild Kormeseth (KDD) informerte om mandatene til arbeidsgruppene og til Samordningsrådet. SSB foreslår ingen endringer i årets utgave av mandatene til Samordningsrådet og arbeidsgruppene, annet enn tittel på noen funksjoner. Endringene av tittelen på disse funksjonene beskrives kun som kosmetisk, uten praktisk innvirkning.

Rune Bye (KS) informerte at Eivind Glemmestad (Rælingen kommune) måtte dra fra møte før denne delen, men at han har et innspill når det kommer til mandatet i samordningsrådet. Det påpekes at arbeidsgruppene er en svært viktig del av «infrastrukturen» for rapporteringsordningen, og det jobbes godt med dette innen de ulike områdene. Det er mye godt utviklingsarbeid i SSB for å videreutvikle KOSTRA. Utfordringen som trekkes frem er at samordningsrådets funksjon bør være å ta et litt mer avstandsblikk på hele rapporteringssystemet. Eivind Glemmestad har i tidligere samordningsråd møter oppfordret til å gjøre en overordnet vurdering av om systemet fyller rådets mandat, og ønsker at dette tas opp på ny. Det foreslås derfor at det settes opp et møte i høst mellom KS, KDD og SSB. Både Ann-Kristin Brændvang (SSB) og Lasse Sandberg (SSB) støttet forslaget. SSB tar initiativ til møtet. Medlemmene av samordningsrådet ble oppfordret til å komme med skriftlig innspill om vesentlige forhold med KOSTRA som bør ivaretas ved en vurdering av KOSTRA.

Ingen andre kommentarer.

Eventuelt

Det har ikke kommet inn forslag til annet i forkant av møte, og ingen innspill i løpet av møtets siste del.

Arild Kormeseth (KDD) takket for i år og ønsker velkommen tilbake.